

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/212/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818201456
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Vrtochová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3818201456.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho v spore žalobcu: De vries Justitia s.r.o., so sídlom Na Poříčí 1047/26, Nové Město, 12 800 Praha 1, Česká republika, IČO: 24 305 511, zast. Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom so sídlom Banská Bystrica, ul. Janka Kráľa 7, IČO: 40 887 481, proti žalovanému M. R., trvale bytom U., Z. XXXX/XX, v konaní o zaplatenie 568,11 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 27. júla 2018, č.k. 6Csp/28/2018-36 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca v žalobe uviedol, že žalovaný dňa 25.10.2016 požiadal o úver prostredníctvom internetového portálu www.finzo.sk <<http://www.finzo.sk>>. Žalovanému po registrácii na fóre bol poskytnutý úver vo výške 800 eur. Veriteľom v tomto prípade nie je prevádzkovateľ portálu, ale investor, ktorý poskytuje finančné prostriedky. V mene investora koná prevádzkovateľ. Jeden úver môže byť poskytnutý prostredníctvom viacerých investorov. Dňa 12.07.2017 investori uzavreli so žalobcom zmluvu o postúpení pohľadávky. Žalovaný dohodnuté finančné prostriedky nevrátil v dohodnutej lehote, na základe čoho bola dňa 24.10.2017 vyhlásená mimoriadna splatnosť. Do dnešného dňa žalovaný uhradil sumu 231,89 eur. Dlž žalovaného tak predstavuje sumu 568,11 eur.

3. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie z podmienok používania internetového portálu www.finzo.sk zistil, že prevádzkovateľ sprostredkúva uzatváranie zmlúv o úvere medzi rôznymi osobami. Sám úvery neposkytuje. Úverovú zmluvu vždy uzatvára investor s dlžníkom. Portál je možné používať len po registrácii na ňom. Registrovaný užívateľ si môže prostredníctvom portálu z ponuky úverov vybrať úver, ktorý zodpovedá jeho požiadavkám. Zmluva sa uzatvorí buď na základe automatického pridelenia ponuky k žiadosti o úver alebo ako výsledok aukcie. Na znak jej uzatvorenia portál automaticky vygeneruje súbor PDF, z ktorého je zrejme výška istiny, úroková sadzba, doba splatnosti a výška splátok, ako aj údaje investora a dlžníka. Prevod finančných prostriedkov sa uskutoční na účet dlžníka. Na zmluvu sa vzťahujú ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. V prípade omeškania dlžníka s úhradou splátky o viac ako 15 dní je investor (veriteľ) prostredníctvom prevádzkovateľa portálu, ktorý koná v jeho mene a na jeho účet, oprávnený vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Z úverových podmienok dlžníka č. S16332075 súd zistil, že žalovaný požiadal prostredníctvom portálu www.finzo.sk

o sprostredkovanie uzavretia zmluvy o úvere, predmetom ktorého mala byť istina 800 eur, úrok 53% p.a., splatnosť 1 rok, poplatok za uzavretie zmluvy 16 eur a platba do garančného fondu 40 eur. Sumu zníženú o poplatky požiadal previesť na svoj účet. Z rámcovej zmluvy pre dlžníka B15671266 súd zistil, že prevádzkovateľ FINZO OU a žalovaný uzavreli podľa § 488 OZ, záväzkový vzťah - zmluvu, na základe ktorej prevádzkovateľ umožnil žalovanému používať portál www.finzo.sk <<http://www.finzo.sk>>. Zmluva bola uzavretá elektronicky dňa 25.10.2016. Z výpisu z účtu predloženého žalobcom súd zistil, že dňa 25.10.2016 bola na účet žalovaného vyplatená suma 744 eur. Zo zmluvy o postúpení pohľadávky súd zistil, že predmetnú pohľadávku postúpilo dvadsaťjeden veriteľov zastúpených spoločnosťou Finzo OU so sídlom v Estónsku žalobcovi. Z prehľadu splátok žalovaného označeného ako „zmluva o pôžičke“ súd zistil, že žalovaný zaplatil na svoj dlh zo zmluvy o úvere spolu sumu 231,89 eur.

4. Na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ust. § 524 ods. 1, 2, § 526 ods. 1, 2, § 489, § 488, § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, § 161 ods. 1, § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej "CSP"), s odkazom na ktoré dospel k záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť z dôvodu, že žalobca nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu vo veci. Žalobu musí podať strana, ktorá je aktívne legitímovaná na podanie žaloby. To znamená, že žalobu podá osoba, ktorá je nositeľom subjektívneho práva, ktoré opiera o stav vyplývajúci z hmotného práva. V tomto prípade opiera žalobca svoju aktívnu legitímáciu zo zmluvy o postúpení pohľadávok. Po preskúmaní tejto zmluvy súd zistil, že údajní pôvodní veritelia postúpili pohľadávku prostredníctvom prevádzkovateľa internetového portálu na žalobcu. Z listinných dôkazov mal súd za preukázané, že žalovaný sa registroval na portály prevádzkovateľa a požiadal o poskytnutie úveru. Takisto mal za preukázané, že z účtu prevádzkovateľa portálu boli prevedené finančné prostriedky žalovanému. Ten čiastočne úver splácal, avšak žalobca nijakým spôsobom nepreukázal, že finančné prostriedky žalovanému poskytli veritelia, ktorí sú uvedení v zmluve o postúpení pohľadávky, ako postupcovia. Vzhľadom na to, nemal súd za preukázané, že veritelia žalovaného sú skutočne osobami uvedenými v zmluve o postúpení pohľadávky. Súd tento nedostatok považoval za závažný, pretože nemal za jednoznačne preukázanú aktívnu legitímáciu žalobcu. Žalobca takýto dôkaz nedoložil ani počas konania. Napriek tomu, že súd mal za preukázané poskytnutie finančných prostriedkov žalovanému, súd nemal preukázanú aktívnu legitímáciu žalobcu, a preto žalobu v celom rozsahu zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Žalovaný bol síce v spore úplne úspešný, keďže žaloba bola zamietnutá, ale na konaní sa nijakým spôsobom nepodieľal a preukázateľne mu nevznikli žiadne trovy konania. Preto súd žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, v ktorom žiadal aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného na náhradu trov konania alebo rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu na prejednanie a rozhodnutie veci. Dôvodiac nesprávnymi skutkovými a právnymi závermi, čím uplatnil dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. h/ a f/ CSP, namietal, že súd prvej inštancie nezohľadnil žiadnym spôsobom skutočnosť, že žalovanému boli poskytnuté finančné prostriedky žalobcu na účet žalovaného, ktorú skutočnosť žalovaný nepoprel. Žalovaný rovnako nenamietal aktívnu legitímáciu žalobcu, ktorá bola preukázaná zmluvou o postúpení pohľadávky, v ktorej boli uvedení pôvodní veritelia. Má za to, že skutočnosti, ktoré súd považoval za nepreukázané, bolo možné vyhodnotiť ako preukázané logicky na seba nadväzujúcou sériou nepriamych dôkazov, ktoré boli priložené k žalobe. Pokiaľ aj podľa súdu nebola preukázaná aktívna legitímácia žalobcu v rámci postúpenia pohľadávky od pôvodných veriteľov, jednoznačne žalobca preukázal, že právny predchodca "žalovaného" (žalobca zrejme mal na mysli žalobcu) poskytol finančné prostriedky žalovanému, a teda mohol previesť pohľadávku vo výške 800 eur bez ohľadu na pôvodných investorov. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie pochybil, keď ignoroval ust. § 151 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana vyslovene nepoprela, sa považujú za nesporné. Súd prvej inštancie bez akéhokoľvek vyjadrenia žalovaného, nahradil jeho procesnú (ne)činnosť pri posúdení právneho aj skutkového stavu, z ktorého dôvodu uplatňoval tiež dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ a d/ CSP.

6. Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

7. Krajský súd preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

8. Vychádzajúc z obsahu odvolania odvolací súd zistil, že odvolacie námietky žalobcu smerujú proti ním tvrdeným nesprávnym skutkovým a právnym záverom súdu prvej inštancie na ktorých založil svoje rozhodnutie o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, čo viedlo podľa jeho názoru k

naplneniu dôvodov na odvolanie, uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP a tiež namieta naplnenie odvolacích dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ a d/ CSP k naplneniu ktorých malo dôjsť nesprávnym postupom súdu prvej inštancie, ktorý skúmal aktívnu vecnú legitímáciu na strane žalobcu bez toho, aby jej nedostatok žalovaný namieta.

9. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

10. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

11. Vyššie uvedené odvolacie námietky žalobcu, vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, bez opory v zistenom a ustálenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dostatočne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi, ktoré vyhodnotil v súlade so zásadami podľa § 191 CSP a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, že žalobca nepreukázal, že je nositeľom ním tvrdeného hmotnoprávneho vzťahu od ktorého odvodzuje nárok uplatnený voči žalovanému, t.j. že je v spore aktívne vecne legitímovaným. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež dostačujúco odôvodnil v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 CSP).

12. Na zdôraznenie správnosti a vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza:

13. Súd prvej inštancie svoje zamietajúce rozhodnutie založil na závere o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, ktorý nepreukázal, že je nositeľom ním tvrdeného hmotnoprávneho vzťahu so žalovaným v dôsledku postúpenia pohľadávky na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 12.07.2017, ktorou postúpili investori, zastúpení prevádzkovateľom FINZO OU, žalobcovi pohľadávku voči žalovanému.

14. Aktívnu legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu žalobcu ním uplatnené právo resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej existenciou tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej, existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaných, je imanentnou súčasťou súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamietajú (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. 6. 2010 sp. zn. 2Cdo/205/2009). Vychádzajúc z vyššie uvedeného, je tak nedôvodnou odvolacia námietka žalobcu, že skúmaním aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu napriek tomu, že žalovaný jej nedostatok nenamietal, porušil práva žalobcu. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď sa z úradnej povinnosti zaoberal existenciou tvrdeného práva na strane žalobcu, teda skúmal, či je tento nositeľom aktívnej vecnej legitímácie vo veci, ktorým postupom nemohlo na jeho strane dôjsť teda k naplneniu žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, ani d/ CSP. Postupom súdu prvej inštancie tak nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil stranám uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a nebola zistená ani tzv. iná vada konania, spôsobilá viesť k záveru, že jej následkom došlo k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci.

15. Nedôvodnou, nespôsobilou k zmene napadnutého rozhodnutia, je tiež odvolacia námietka žalobcu spočívajúca v tom, že postúpenie pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu vecnú legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky, a pokiaľ žalovaný túto skutočnosť nepoprel, je súd

povinný zo zmluvy o postúpení pohľadávky vychádzať. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Cdo/76/2007 zo dňa 28.01.2009 vyplýva, že v spore o neplatnosť zmluvy o postúpení, resp. v spore o splnení neuhradenej postúpenej pohľadávky je súd povinný prihliadať z úradnej moci ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu - zmluvy o postúpení pohľadávky, ak v konaní vyjdú najavo. V posudzovanej veci žalobca požaduje (nárokuje si) práve plnenie, ktoré spočíva v neuhradenej postúpenej pohľadávke, v ktorom prípade jedným zo základných predpokladov úspešnosti podanej žaloby bol záver o existencii aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a jedine v prípade jej preukázania, mohol byť žalobca v konaní úspešný (samozrejme za predpokladu preukázania tiež dôvodnosti uplatnenia pohľadávky čo do základu aj výšky). Postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva totiž v tom, že na základe zmluvy uzavretej v písomnej forme medzi doterajším veriteľom (postupcom, cedentom) a treťou osobou (postupníkom, cesionárom) postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku proti dlžníkovi (cesus) novému veriteľovi, ktorý postupník sa stane novým veriteľom, nadobúda pohľadávku (s príslušenstvom a právami s ňou spojenými). Postupca stráca postúpenú pohľadávku s celým príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými. Nie je ďalej oprávnený pohľadávku vymáhať a prijímať od dlžníka plnenie.

16. Žalobca svoju aktívnu legitímáciu odvodzoval od zmluvy o postúpení pohľadávky, uzavretej medzi postupcami (investormi), zastúpenými prevádzkovateľom portálu FINZO OU a žalobcom, ako postupníkom. Predovšetkým správne uvádza súd prvej inštancie, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že finančné prostriedky žalovanému poskytli veritelia, ktorí sú uvedení v zmluve o postúpení pohľadávky, ako postupcovia, čo už samo osobe neindikuje v prospech záveru o existencii aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, na ktorého mala byť pohľadávka postúpená. Odvolací súd však navyše dodáva, že v zmysle článku 12 Podmienok používania internetového portálu www.finzo.sk <<http://www.finzo.sk>>, prevádzkovateľ má právo postúpiť akúkoľvek pohľadávku viac ako 90 dní po splatnosti, alebo jej časť na tretiu osobu, na čo ho investor aj dlžník splnomocňujú a vyslovene s tým súhlasia. Žalobca v konaní však ani nepreukázal, že jednotliví investori ako postupcovia, písomne splnomocnili prevádzkovateľa portálu na uzavretie zmluvy o postúpení pohľadávok v ich mene, že postupcovia udelili písomne plnú moc na ich zastupovanie za účelom postúpenia svojich pohľadávok, vychádzajúc z ktorých skutočností, nemožno za iný, ako správny vyhodnotiť záver súdu prvej inštancie, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania, že je nositeľom vecnej aktívnej legitímácie na uplatnenie pohľadávky voči žalovanému, ktorú odvodzuje práve od nadobudnutia vlastníctva k tejto pohľadávke. Nevyhnutným procesným dôsledkom nedostatku aktívnej legitímácie na uplatnenie žalovaného nároku, je zamietajúce meritórne rozhodnutie, vo vzťahu k čomu je bez právneho významu tvrdenie žalobcu o poskytnutí finančných prostriedkov žalovanému.

17. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému odvolací súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi, nakoľko mu žiadne trovy odvolacieho konania preukázane nevznikli.

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).